

Saksframlegg

Arkivreferanse: 2026/8394-2
Saksbehandler: Erik Fosslund Lænd
Dato: 13.08.2026

Anskaffelsespolitikk for Namsos kommune

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Formannskap	25.08.2026	
Kommunestyre	24.09.2026	

Kommunedirektørens innstilling

Kommunestyret vedtar felles anskaffelsespolitikk for kommunene i Innherred
Anskaffelser KO.

Hjemmel for vedtaket er:

Namsos kommunes delegeringsreglement.

Dokumenter i saken

Type	Dato	Tittel	Adressat
I	12.08.2026	Saksframlegg - Ny anskaffelsespolitikk for kommunene i Innherred Anskaffelser KO	Hilde Børstad Melhus
S	12.08.2026	Anskaffelsespolitikk for Namsos kommune	

Vedlegg

- 1 UTKAST Anskaffelsespolitikk

Bakgrunn

Kommunene som deltar i samarbeidet Innherred Anskaffelser KO gjennomfører årlig anskaffelser for betydelige beløp. I 2025 ble det signert kontrakter til en verdi av 380 millioner kroner, i tillegg kommer bygg- og anleggskontraktene. Offentlige anskaffelser er et strategisk virkemiddel for å sikre effektiv ressursbruk, høy kvalitet på tjenester, og for å nå kommunenes mål innen klima, miljø, sosial bærekraft og beredskap.

Regelverket for offentlige anskaffelser er i endring, og endringer i lov om offentlige anskaffelser trådte i kraft 1. juli 2026. I ny versjon av lov om offentlige anskaffelser er det økt fokus på bærekraft, sikkerhet, beredskap og strategisk styring. Lovendringen forutsetter tydelige politiske føringer for hvordan kommunene skal bruke sin innkjøpsmakt, og pålegger alle kommuner å ha en offentlig anskaffelsesstrategi. Før vi utarbeider en felles anskaffelsesstrategi er det nødvendig å få vedtatt en felles anskaffelsespolitikk.

Levanger, Steinkjer, Snåsa, Verdal og Inderøy kommuner har en anskaffelsespolitikk fra 2019. Namsos, Lierne, Grong, Høylandet, Røyrvik og Flatanger kommuner har ikke en vedtatt anskaffelsespolitikk. Det behov for en overordnet, felles anskaffelsespolitikk som:

- setter tydelige mål og prioriteringer
- gir forutsigbarhet for administrasjon og leverandørmarked
- understøtter regionalt samarbeid og profesjonalisering

Formålet med ny anskaffelsespolitikk

Den foreslåtte anskaffelsespolitikken skal:

- gi politisk forankrede føringer for alle anskaffelser
- sikre at anskaffelser brukes aktivt som strategisk virkemiddel
- bidra til mer helhetlig praksis på tvers av kommunene
- støtte opp under kommunenes samfunnsoppdrag og bærekraftsmål

Politikken er utformet på et overordnet nivå, og skal følges opp gjennom administrative rutiner, retningslinjer og felles anskaffelsesstrategi.

Vurdering

Det vurderes som hensiktsmessig og nødvendig å vedta en felles anskaffelsespolitikk for samarbeidskommunene. Anskaffelsespolitikken er en forutsetning for at kommunene skal oppnå de forventede gevinstene som har vært forutsetningen for å tre inn i anskaffelsessamarbeidet. Den må gi klare politiske signaler, uten å detaljstyre enkeltanskaffelser. Forslaget er fleksibelt nok til å tilpasses ulike kommunestørrelser og fagområder, legger til rette for økt samhandling og effektiv ressursbruk, og styrker kommunenes omdømme som profesjonelle og seriøse innkjøpere.

Samtidig tydeliggjøres forventningene til administrasjonen når det gjelder kompetanse, planlegging og oppfølging.

Ved endringene i anskaffelsesloven ble §4 som beskrev de overordnede prinsippene for offentlige anskaffelser, fjernet. Ansvaret blir overlatt til kommunene, som må ta inn prinsippene i sine rutiner og reglement basert på øvrige forvaltningsprinsipper som norske kommuner skal forholde seg til. Det vil derfor være viktig at vi er tydelige på hva som skal være gjeldende for oss. Anskaffelsene skal være basert på lovlighet, integritet, åpenhet og etterprøvbarhet, og vise at vi tar et tydelig samfunnsansvar i våre anskaffelser.

De strategiske prioriteringene som politikken beskriver, vil bli førende for anskaffelsesstrategien som skal utarbeides. Så blir det administrasjonens oppgave, ut fra handlingsrommene i lov og forskrifter, å ivareta de strategiske prioriteringene.

Det presiseres at forslaget til anskaffelsespolitikk ikke inneholder noen konkrete tiltak. Politikken skal være et overordnet dokument. De konkrete tiltakene for å nå de strategisk prioriterte målene fra anskaffelsespolitikken, vil komme i forslag til anskaffelsesstrategi på et senere tidspunkt.

Lokalt og regionalt næringsliv er viktige bærebjelker i samfunnet, og kommunene bør fortsette å tilstrebe å ivareta de lokale og regionale interessene. Dette kan gjøres ved å bruke dialog med markedet, legge til rette for innovative løsninger og sikre at også små og lokale leverandører kan delta i konkurranser.

Det betyr ikke at kommunen har adgang til å favorisere leverandører basert på geografisk beliggenhet alene, for eksempel ved å:

- stille krav om at leverandør må være lokalisert i kommunen eller regionen
- gi tilleggspoeng for "lokal tilstedeværelse" uten objektiv begrunnelse

Slik direkte lokal preferanse vil være i strid med likebehandlings- og diskrimineringsforbudet.

I ny lov blir også kommunenes samfunnsansvar tydeliggjort i langt større grad enn tidligere. Kommunenes ansvar for å inngå kontrakter som er med og ivaretar seriøsitetsbestemmelsene og bidrar til bekjempelsen av arbeidslivskriminaliteten forsterkes, og bør inngå i de politiske og strategiske føringene for kommunens anskaffelser.

Utviklingen i verden tilsier at også beredskap og forsyningssikkerhet være en politisk viktig føring for anskaffelsene. Beredskap blir også tydeliggjort i ny lov om offentlige anskaffelser ved at det blir løftet fram som eget punkt under samfunnsansvaret kommunene har.

Kontraktsoppfølging vil være avgjørende for å hente ut gevinster og effekter av anskaffelsene. En risikobasert oppfølging med bruk av sanksjoner ved avvik, vil være vesentlig for å kunne etterleve kommunenes samfunnsansvar.

Ny anskaffelsespolitikk er satt etter følgende struktur:

- **Formål og overordnede prinsipper**
- **Strategiske prioriteringer**
 - a. bærekraft og klima
 - b. lokalt og regionalt næringsliv
 - c. seriøsitet og bekjempelse av arbeidslivskriminalitet
 - d. digitalisering og innovasjon
 - e. beredskap og forsyningssikkerhet
- **Rolle- og ansvarsdeling**
- **Systematisk kontraktsoppfølging**
- **Rapportering og revisjon**

Vedtak av anskaffelsespolitikken medfører ingen direkte økonomiske merknader, hverken for Innherred anskaffelser eller kommunene.

På sikt forventes bedre utnyttelse av innkjøpsmidler, reduserte kostnader gjennom samordning, færre avvik og kontraktsbrudd og bedre styring av risiko og kvalitet. Eventuelle ressursbehov knyttet til kompetanseheving og systemstøtte håndteres innenfor gjeldende rammer.

Politikken innebærer et krav om tydeligere intern styring og samordning. Det innebærer at det er behov for oppdatering av interne rutiner og retningslinjer i hver kommune, og en styrket rolle for Innherred Anskaffelser KO som fagmiljø. Dette vurderes som en nødvendig del av profesjonaliseringen av anskaffelsesfunksjonen.

Manglende politisk forankring av anskaffelser kan føre til uensartet praksis, økt risiko for regelverksbrudd og svak kontraktsoppfølging. Vedtak av en felles anskaffelsespolitikk reduserer risikoen for regelverksbrudd ved å gi klare føringer og forventninger.

Styret i Innherred Anskaffelser KO har sendt forslag til ny anskaffelsespolitikk til representantskapet, som igjen anbefaler at vedlagt anskaffelsespolitikk vedtas politisk i hver kommune.

Konklusjon

Kommunedirektøren anbefaler at felles anskaffelsespolitikk for kommunene som er en del av Innherred anskaffelser KO blir vedtatt slik den ligger vedlagt.